

Селезень О.М.

*Ст. викладач кафедри статистики,
аналізу господарської діяльності та маркетингу
Сумського Національного Аграрного Університету*

Перспективи розвитку сучасної економічної аналітики

За останні роки економічні перетворення значно змінили характер функціонування підприємств. Вітчизняний виробник має можливість сміливо виходити на зовнішні ринки. Наразі роль економічного аналізу стрімко зростає як на рівні суспільно-економічної формації, на державному рівні національної економіки та її окремих галузей, так і на мікрорівні.

Основні перспективи розвитку аналізу господарської діяльності в теоретичному напрямку дуже щільно пов'язані з розвитком суміжних наук, таких як математика, статистика, бухгалтерський облік та інші. Крім цього, розвиток аналізу так само залежить і від запитів практики. Наприклад, що стосується перспектив прикладного характеру, то комплексний економічний аналіз господарської діяльності все частіше займає лідируючі позиції в системі управління. Удосконалення економічного механізму через перехід до ринку, конкуренція підприємств і інших форм власності безсумнівно сприятимуть зростанню зацікавленості в розвитку цієї науки і застосуванні її успіхів в практиці управління [3, с.187].

Підприємствам і організаціям завжди потрібно об'єктивно вести оцінку свого бізнесу, а також прогнозувати всі фінансові і економічні показники; враховувати причини та наслідки всіх дій, які були проведені в результаті господарської діяльності; необхідно продуктивно вести управління активами та іншими ресурсами; використовувати всі можливі способи для того щоб отримати фінансову вигоду.

До економічного аналізу ставляться такі вимоги як об'єктивність, плановість, динамічність, оперативність, науковість, предметний підхід, системність, ефективність, а також державний підхід.

В економічному аналізі завжди необхідно пов'язувати окремі розділи між собою, проводити аналіз взаємозв'язку і взаємну обумовленість даних розділів і визначати ефективність. Завжди потрібно враховувати відповідності проявів економічного життя, міжнародної політики, а також соціально-економічної політики, держави і законодавства.

В даний час наука економічного аналізу успішно розвивається. Проводяться постійні дослідження в галузі більш глобального застосування математичних методів, персональних комп'ютерів, які дозволяють оптимізувати управлінські рішення. Йде процес впровадження теоретичних досягнень вітчизняної та зарубіжної науки в практику [1, с. 245].

На сучасному етапі спостерігається недооцінка ролі аналізу і його незастосування в управлінні підприємством. Відсутня необхідна надійна інформація для проведення аналізу, недостатня опрацьованість всіх процесів, які враховують галузеві особливості та інше. Все частіше виникає питання, на

що ж потрібно звернути увагу в розвитку економічного аналізу в найближчому майбутньому?

В першу чергу, увагу слід звернути увагу на посилення ролі і значення оперативного аналізу та управління. Динаміка розвитку економічних процесів на сучасному етапі потребує регулярного оперативного пізнання ситуації зовнішнього і внутрішнього середовища, обов'язковому прийняттю в потрібний час заходів, які допоможуть досягти тактичних та стратегічних цілей і мінімізації ризиків невиробничих втрат. Недоліком оперативного аналізу слід вважати відносну неточність через відносний брак даних і часу.

По-друге, слід приділити особливу увагу розвитку перспективного і стратегічного аналізу. Стратегічний аналіз допомагає прийняти рішення, які спрямовані на довгострокові стратегічні цілі. Недолік стандартних моделей стратегічного аналізу - це неприйняття внутрішнього і зовнішнього аналізу у взаємодії.

У внутрішньому середовищі підприємство повинне оцінити, чи зможуть внутрішні сили скористатися наявними можливостями і які внутрішні слабкості зможуть ускладнити майбутні проблеми, які мають зв'язок з зовнішніми небезпеками. Стратегічний аналіз може дати тільки якісний опис стану, до якого повинна йти компанія в майбутньому.

Перспективний аналіз має відношення до оцінки передбачуваних результатів економічної діяльності в подальшому. Одним із недоліків використання перспективного аналізу є відсутність можливості повноцінного обліку всіх факторів, які визначають той чи інший показник.

По-третє, вдосконалення методів оцінки конкурентоспроможності організації. Наразі для забезпечення конкурентоспроможності підприємства слід обов'язково враховувати нерівномірну динаміку розвитку систем, ймовірний характер процесів, які відбуваються, децентралізацію функцій управління. В даний час ще немає ідеального методу комплексної оцінки конкурентоспроможності підприємства. Необхідно враховувати, що об'єктом економічного аналізу як правило виступає не тільки саме підприємство, але і продукція, яку воно виробляє, етапи життєвого циклу товарів, постачальники, покупці, фактори виробництва, конкуренти та інше.

По-четверте, це динаміка розвитку маркетингового аналізу. Маркетинговий аналіз з'явився відносно недавно, і є складовою частиною системи маркетингових досліджень. Цей аналіз включає в себе оцінку, прогнозування процесів, пояснення, моделювання явищ товарного ринку і власної інноваційної та торгової діяльності підприємства за допомогою збору, реєстрації, обробки і аналізу даних з питань, що належать до ринку товарів, робіт, послуг, а також статистичних, економетричних та інших ефективних методів дослідження для прийняття успішних і правильних маркетингових дій.

По-п'яте, розглянемо зростання соціально-економічного аналізу. Цей тип аналізу визначає взаємозв'язок і взаємозалежність між усіма економічними і соціальними явищами. Головною метою соціально-економічного аналізу вважають визначення необхідних резервів прискорення соціально-економічного зростання і допомогу в підвищенні економічної ефективності

управління соціальною сферою. Щоб досягти цієї мети потрібні тільки досконалі методи соціально-економічного аналізу, які відповідали б усім вимогам стратегії на прискорення соціально-економічного розвитку держави. Також, за їх сприяння має бути знайдено взаємозв'язок з функціонально-економічними, техніко-економічними, а також економіко-екологічними процесами господарської активності.

По-шосте, слід більш поглибити диференціацію економічного аналізу по галузям. Важливість галузевого економічного аналізу обґрунтована специфікою різних галузей виробництва. Далі необхідно здійснити перехід від аналізу групи галузей до дослідження окремих галузей.

Події, які відбуваються в економіці і політиці, перехід на міжнародні стандарти часто вимагають нововведень не тільки в економічному аналізі, а і в підготовці фахівців аналітиків. Необхідно різними засобами постійно збільшувати кількість фахівців ще при їх навчанні, в тому числі шляхом взаємодії бізнес-структур і вузів. Аналітичне мислення фахівця як правило і є визначальною характеристикою його кваліфікації. Але навчання орієнтованого на практику фахівця не може відбуватися без взаємодії роботодавців з навчальними закладами вищої освіти [2, с. 3].

Підводячи підсумки, ми бачимо, що динамічність ринкової економіки розширює сферу діяльності економічного аналізу. Завжди слід враховувати відповідності проявів економічного життя, соціально-економічної політики міжнародної політики, і країни.

Використана література

1. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: [Навчальний посібник] / Т.Д. Костенко, Є.О. Підгора, В.С. Рижиков та ін. – [2-ге вид., перероб. та доп.]. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 399 с.
2. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: теорія і практика: [Підручник] / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній; за ред. А.Г. Загороднього. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – Львів : Магнолія 2006, 2008. – 440 с.
3. Теорія економічного аналізу: [Підручник] / За ред. Серединська В.М., Загородна О.М., Федорович Р.В. – Тернопіль: Видво «Астон», 2006. – 368 с.